

Elektrik mühendisi Kemal Ermanın cezasının affi hakkında Adliye encümeni mazbatası (5/30)

Adliye encümeni mazbaası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Karar No. 52
Esas No. 5/30

9 - VI - 1936

Yüksek Reislige

Beykoz kundura fabrikasında elektrik mühendisi Ali Kemal tarafından Büyük Meclise sunulup Arzuhal encümenine havale buyurulan ve mündericatına göre, fennin usul ve tarifatına uygun olmayarak fabrikada bir tezgâhın işlemesi için cereyan vermek üzere çektiği elektrik tellerine fabrika amelesinden Sadullahın dokunmasıyla ölümüne sebebiyet verdiğinden Üsküdar ceza hâkimliğinden hükmedilip Temyiz mahkemesince tasdik edilen ilâmla mahkûm bulunduğu sekiz ay hapis cezasının affine dair olan dilekçe, dahili nizamnamenin 54 ncu maddesi mucibince af dileği nazara alınarak Arzuhal encümeni tarafından Adliye encümenine havale olunmakla Adliye vekili ve Ceza işleri umum müdürü huzurlarile bu dilekçe ile ilişik olarak gönderilen kâğıtlar ve Adliye vekâletinin bu işe aid encümenine yolladığı dosyadaki ilâmlar okundu.

Hâdise, Beykoz fabrikasına bir tezgâhın işletilmesi için elektrik cereyanı vermek üzere fabrikanın elektrik mühendisi olan müstedi Ali Kemalın emir ve tarifi ile binanın alt katında bir pencerenin önünden kırk santimetre yakınından ve alt kısmından yüz on santimetre ve topraktan üç metre yetmiş santimetre yüksekliğinde bir tel çekilmiş ve tehlike olduğundan tele yaklaşılmaması bütün ameleyle tenbih edilmiş ve bu pencere girip çıkacak bir yer olmadığı halde ölen amele Sadullah pencereye dayalı merdivenden fabrika bahçesine çıkmak üzere inerken tele dokunduğu ve bu yüzden ölümün vukua gelmesidir.

Mahkemece vukuf ehli raporu ve keşif varakalarına göre çekilen telin fennin tarifatına uy-

gun olmadığından mühendis Ali Kemalın Sadullahın ölümüne sebebiyet verdiği kanaatle bir sene hapis cezasına ve takdirî hafifletici sebep görülerek cezanın indirilmesine karar verilmiş ve temyiz edilen bu hüküm Temyiz mahkemesi dördüncü ceza dairesince tasdik olunarak katılmıştır. Mahkûm Ali Kemal de cezasını İstanbul ceza evinde çekmekte bulunmuştur.

Müstedinin aleyhinde verilmiş olan hükümde adli hata bulunduğu beyanile serdettiği sebepler arasında :

A) Hâdise sırasında kendisinin orada bulunmadığını ve daha evvel tehlike hakkında ameleyle tenbihat icra ettiğini,

B) Memleketimizde elektrik tesisatı hakkında bir nizamname mevcut olmadığını beyanla Nafia vekâletinden yazılmış 29 - XI - 1936 tarih ve 2779 sayılı tezkere ile bu iddiayı tesbit etmektedir.

Nafia vekâletinden Ali Kemale yazılmış olan tezkerede, elektrik tesisatı için bir nizamname yapılmamış olduğunu ve yalnız İstanbul elektrik şirketinin imtiyazı hududu içinde 1329 tarihli bir nizamnamenin meri bulunmakta olduğu ve Alman elektrik nizamnamesinin tatbiki mecburî olmadığı yazılı bulunmaktadır.

C) Hâdisenin vukubulduğu yer kapı ve geçit yeri olmadığı ve yerden üç buçuk metreden fazla yüksek olduğunu ve ölen amelenin buradan geçmekle ölümüne kendisinin sebebiyet verdiği,

D) Ölen amelenin mirasçılara fabrikaca tazminat verildiği,

E) Ölen amelenin ruhi haleti itibarile şuur-suz ve mütecessis olduğu ve iyi sayılmayacak ahlâkî hareketlerle beraber elbisesile iskeleden kendisini denize atmak gibi hallerile halkı kendisi ile alâkalandırmak suretinde gayri tabiilikleri Beykoz ahalisince malûm bulunduğunu beyanla buna dair Beykoz kaymakamlığından ve polis komiserliğinden alıp dilekçesine ilişik olarak verdiği vesikalarla bu dediklerinin müsbet bulunduğunu,

F) Kendisinin Avrupada tahsilini bitirmiş genç bir fen adamı olduğunu ve aile sahibi olup iyi ahlâkî ile herkese kendisini sevdirmiş bulunduğunu söyleyerek Beykoz C. Halk partisi, Kızılay, Çocukları esirgeme kurumu ve spor kurumu mühürleriyle verilmiş dilekçesine bağlı vesika ile anlaşılacağı,

İzah ederek bütün hayatında bu mahkûmiyetin tevlit edeceği hukukî ve siyasî mahrumiyetlerle uğradığı bu mağduriyetten kurtarılması için affe mazhariyetini dilemektedir.

Adliye vekili mahkûmiyeti mutazammın ilâmlara göre adli hata bulunmadığını beyan etmiştir.

Encümence yapılan görüşme sonucunda :

1 — Ölüme sebebiyet vermesinden dolayı müstedi mühendis Ali Kemal hakkında sadır olan mahkûmiyet kararı mahkemenin takdir ettiği delillere göre vicdanî kanaate dayanarak verilmiş ve bunun dışında adli hata sayılacak kanun ve usule aykırı bir muamele olmadığı anlaşılmıştır.

2 — Mahkûmun içtimalî durumu itibarile Avrupada tahsilini bitirmiş genç bir fen adamı olmasına ve mahkûmiyetine sebep olan suç esasen kastî olmayan bir fiil olması hasebile ahlâlî redadet mevzubahs olmayacağına ve fenne uygun olmayarak hatalı görülen elektrik cereyanı geçirilen telin konulduğu yer kapı ve geçit yeri olmadığı halde ölenin buradan geçmesi de hatalı bir hareket olduğu göz önüne alınarak müstedi Ali Kemal Ermanın Büyük Meclisce affe mazhar edilmesi yüksek bir âtifet olacağı düşüncesile Arzuhal encümeninin inhası yerinde görülerek kabul edilmiş ve dahilî nizamnamenin 54 ncü maddesine uyarak affi mutazammın bir lâyihamın tanzimine ittifakla karar verilmiştir.

Bu suretle hazırlanan lâyiha müstacel olarak müzakeresi dileğiyle Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ad. E. R.	M. M.	Aza
Çorum	Kocaeli	Antalya
M. Çağır	S. Yargın	T. Evren
Aza	Aza	Aza
Balıkesir	Bursa	İçel
O. N. Burcu	S. F. Talay	H. Ungun
Aza	Aza	Aza
Kayseri	Kocaeli	Konya
Gökbudak	H. H. Tan	A. R. Türel
Aza		
Manisa		
R. İnce		

ADLIYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Elektrik mühendisi Kemal Ermanın cezasının affi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ölüme sebebiyet vermek suçundan Üsküdar ceza hâkimliğinin Temyiz mahkemesi dördüncü ceza dairesince tasdik edilmiş ilâm ile sekiz ay hapse mahkûm olan elektrik mühendisi Kemal Ermanın cezası, mahkûmiyetinin bütün hukukî neticelerine şamil ol-

mak üzere affedilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun hükmünü icraya Adliye vekili memurdur.